Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024

Beslispunten
1. Vaststellen van het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024
2. Vaststellen van scenario 2
3. Instemmen met de financiële gevolgen van de begroting en dit te verwerken in de 2de begrotingswijziging van 2021.

Inleiding
Verlichting helpt het menselijk oog om de omgeving waar te nemen. Openbare verlichting (hierna te noemen OVL) moet zaken bij donkerte zichtbaar maken die voor een veilig en doelmatig gebruik van de openbare ruimte van belang zijn. Het doel van OVL is om optimaal bij te dragen aan de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de leefbaarheid van de openbare ruimte. De gemeente is als eigenaar verantwoordelijk voor de verlichting van de openbare ruimten die in eigendom en in beheer zijn van de gemeente. Hierin is een hoofdtaak weggelegd. De gemeente kan in het kader van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk gesteld worden voor het niet naar behoren functioneren van de OVL.

Voor het beheer en onderhoud van de OVL is tot op heden geen vastgesteld beleid. Met gezond verstand en op basis van ervaring ontwerpen, beheren en onderhouden we nu de openbare verlichting. Voor het onderhoud van de openbare verlichting is in 2018 het onderhoudscontract gegund voor de periode 2019 t/m 2022. Dit contract voorziet in het correctief en preventief onderhoud van de OVL.

Het voorliggende beleidsplan hebben we opgesteld om kaders te stellen voor het (toekomstige) ontwerp en beheer en onderhoud van de OVL én voor het behalen van de energiedoelstellingen.

De firma Nobralux heeft het beleidsplan opgesteld en heeft hiervoor het huidige areaal geanalyseerd. Uit deze analyse blijkt dat ca. 3.000 armaturen (35%) en ca. 1.200 masten (14%) 'op leeftijd' beginnen te komen. Doorgaans geldt voor armaturen een gebruiksduur van 20 jaar en voor masten 40 jaar. Om het OVL-areaal op het gewenste niveau te brengen en te houden zijn er de komende jaren meer vervangingen nodig. Technisch gezien is de OVL overigens in orde en functioneert de openbare verlichting naar behoren. Na 21 of 41 jaar blijft de OVL immers gewoon branden.

De openbare verlichting is voor gemeenten de grootste energieverbruiker. Om het energieverbruik terug te dringen heeft de gemeente zich gecommitteerd aan de OVL-monitoring uit het Energieakkoord. Hierbij wordt de energiebesparing ten opzichte van 2013 gemonitord. Op basis van de Energiemonitor OVL 2019 ligt de gemeente op koers voor de energiedoelstellingen voor 2020.

Om de vervangingsgolf op te vangen én aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen worden in het beleidsplan drie scenario's voorgelegd. Er wordt voorgesteld om scenario 2 te kiezen

Wat willen we bereiken

Het kunnen beschikken over een integraal vastgesteld beleidsplan openbare verlichting voor de gemeente. Met een vastgesteld scenario kunnen vervolgens in de vervangingsplannen de te nemen maatregelen uitgewerkt gaan worden

Argumenten

1.1. Het beleidsplan biedt duidelijke kaders

Tot op heden is er geen vastgesteld beleid voor de openbare verlichting. Dit beleidsplan geeft duidelijke kaders voor het ontwerpen, beheren en onderhouden van de OVL. Dit is wenselijk voor het waarborgen van de kwaliteit van de OVL.

1.2. Het beleidsplan voorziet in het vervangen van materialen welke op leeftijd komen

Door het vervangen van materialen welke op leeftijd komen maken we een inhaalslag waardoor het OVL-areaal weer up to date is. Dit draagt bij aan een efficiënter beheer en onderhoud.

1.3. Het beleidsplan biedt een doorkijk naar de mogelijke energiebesparing

In het beleidsplan wordt ingegaan op de mogelijke energiebesparing door te investeren in extra vervangingen. Door deze investering zijn de doelstellingen voor 2030 uit het Energieakkoord haalbaar.

2.1. Met scenario 2 worden de beste resultaten behaald tegen de laagste exploitatiekosten

Scenario 2 wordt als voorkeursvariant aangemerkt omdat in dit scenario niet alleen een inhaalslag in het vervangen wordt gemaakt, maar worden ook de energiedoelstellingen voor 2030 uit het Energieakkoord behaald. Daarnaast worden in scenario 2 deze successen behaald tegen de laagste exploitatiekosten.

3.1. Vanaf 2022 neemt de investering pas toe ten opzichte van de huidige begroting.

In 2021 voeren we de werkzaamheden uit binnen het jaarlijks beschikbare krediet. De voorbereidingen voor de extra vervangingen vanaf 2022 vinden ook in 2021 plaats. De kapitaallasten als gevolg van de extra investering volgen overigens telkens in het jaar na realisatie.

Kanttekeningen

1.2. Het niet vervangen van de materialen welke op leeftijd komen is een risico

De storingsgevoeligheid neemt toe bij te oude materialen en het onderhouden ervan wordt inefficiënt. Hierdoor zou de OVL uiteindelijk niet meer kunnen bijdragen aan de verkeers- en sociale veiligheid.

2.1. Voor de inhaalslag in het vervangen van materialen én om te kunnen voldoen aan de energiedoelstellingen is een extra investering nodig

Ten behoeve van de inhaalslag is een investering noodzakelijk. En om te voldoen aan de energiedoelstellingen voor 2030 moeten er extra armaturen vervangen worden om de OVL nog energiezuiniger te krijgen. Scenario 2 voorziet, naast het al in de begroting opgenomen krediet, in een extra investering. In de paragraaf 'financiële gevolgen' wordt hier nader op ingegaan.

Wat gaan we daarvoor doen

Randvoorwaarden

- Op basis van het vastgestelde beleidsplan en het vastgestelde scenario gaan wij de voorbereiding starten van de vervangingsplannen. In deze vervangingsplannen

worden de maatregelen, die genomen moeten worden om aan de gestelde doelstellingen te voldoen, uitgewerkt. Vervolgens worden deze vervangingsplannen vertaalt in uitvoeringsplannen.

- De vervangingen worden zoveel als mogelijk in logische gebieden ingedeeld voor een efficiënte uitvoering.
- Na elk jaar wordt bekeken of de vervangingsplannen nog voldoen aan de gestelde uitgangspunten en binnen de gestelde financiële kaders blijven. Ook wordt bekeken wat de stand van zaken is ten opzichte van de gestelde doelstellingen.

Planning

In 2021 worden de vervangingsplannen voor 2022 voorbereid, in 2022 voor 2023 en in 2023 voor 2024. De exacte uitvoeringsplanning wordt, zodra deze bekend is kenbaar gemaakt aan de direct aanwonenden.

Communicatie

Via de normale kanalen zal het vastgestelde beleidsplan kenbaar en raadpleegbaar gemaakt worden. Met betrekking tot de uitvoering worden de bewoners via Middenstandsbelangen op de hoogte gebracht.

Wat mag het kosten

Vanaf 2022 nemen de investeringen toe ten opzichte van de huidige begroting. De redenen voor de toegenomen investeringen zijn het realiseren van de energiedoelstellingen en de verwachte vervangingsgolf van de masten en armaturen. Deze masten en armaturen beginnen nu op leeftijd te komen. Door de vervangingen dalen de kosten van het onderhoud en de kosten voor energie.
In de onderstaande tabel zijn de investeringen van scenario 2 opgenomen. Voor de volledigheid zijn ook de investeringen na de begrotingsperiode opgenomen.

Investeringen scenario 2	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Masten	36.997	222.315	217.363	242.719	34.047	46.088	22.364	61.805	39.125	51.192
Armaturen	173.395	324.851	336.801	352.719	91.288	117.275	141.840	130.319	161.273	89.012
Totaal investeringen scenario 2	210.392	547.166	554.164	595.438	125.334	163.363	164.204	192.124	200.398	140.205

In de huidige begroting is jaarlijks een bedrag opgenomen van € 210.000,- (€ 37.000,- voor masten en € 173.000,- voor armaturen). In 2021 veranderd er niets, in de periode 2022 -2024 nemen t.o.v. de huidige begroting de investeringen toe om vervolgens weer te dalen. Over de hele tienjaarperiode bekeken nemen de investeringen toe met afgerond € 850.000,-. Deze mutaties in de investeringen hebben gevolgen voor de kapitaallasten.
In onderstaande tabel zijn de effecten van zowel de wijzigingen in het onderhoud, de energie en de kapitaallasten verwerkt. Over het geheel van de periode bekeken kan geconcludeerd worden dat de toename van de kapitaallasten van het grotere investeringsvolume grotendeels gedekt wordt door de afname van de energie en onderhoudskosten.

Voorgestelde begroting scenario 2	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Huidige begroting										
Energie en onderhoud	240.155	240.155	240.155	240.155	240.155	240.155	240.155	240.155	240.155	240.155
Kapitaallasten toekomstige investeringen	-	10.613	21.177	31.694	42.163	52.585	62.958	73.283	83.561	93.178
Voorgestelde begroting										
Energie en onderhoud	244.401	236.008	227.303	218.188	215.828	212.798	209.137	205.754	201.069	196.768
Kapitaallasten toekomstige investeringen	-	10.647	36.134	60.029	86.443	92.696	100.111	108.130	116.690	127.901
Begrotingswijziging bij scenario 2*	(4.246)	4.113	(1.105)	(6.587)	(19.963)	(12.754)	(8.139)	(440)	6.967	(3.536)

*een positief bedrag is een voordeel een negatief bedrag een nadeel

Bovenstaande wordt verwerkt in de tweede begrotingswijziging van 2021.

Duurzaamheid

De gemeente heeft zich gecommitteerd aan de OVL-monitoring uit het Energieakkoord. Hierbij wordt de energiebesparing ten opzichte van 2013 gemonitord. Op basis van de Energiemonitor OVL 2019 ligt de gemeente op koers voor de energiedoelstellingen voor 2020. Met dit beleidsplan kunnen we ook voldoen aan de energiedoelstellingen in 2030.

Burgerparticipatie
Dit plan is, mede op basis van input uit de ambtelijke organisatie opgesteld door de firma Nobralux. Nobralux heeft veel ervaring met het opstellen van beleidsplannen voor de OVL en op basis van grootschalige vervangingen in de voorgaande jaren is er ervaring opgedaan. De gemeente ontwerpt de OVL volgens de geldende richtlijnen en streeft vanwege het beheer en onderhoud naar een standaardisatie in de toe te passen materialen. De burgerparticipatie zal mede hierdoor beperkt blijven tot informeren over de vervangingsplannen in hun straten

Evaluatie
Na afronding van de uitvoeringsplannen zal bekeken worden of aan de gestelde doelstellingen is voldaan en wij zullen u dan hierover informeren.

Bijlagen:
1. Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024, versie V6, feb. 2021

Geldrop, 9 maart 2021

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester